

Aan de slag met Social Return

Een plan dat werkt

Bij elke aanbesteding van werk of diensten boven de € 50.000 vraagt de gemeente Bergen op Zoom een Social Return van de opdrachtnemer. De waarde van deze Social Return is een percentage van de opdrachtwaarde. De hoogte van dit percentage staat in de aanbestedingsdocumenten. Met Social Return creëert de gemeente samen met de opdrachtnemer werkgelegenheid voor mensen die moeilijk aan een baan komen.

U hoeft pas een Social Return plan op te stellen als de opdracht aan u wordt gegund (tenzij anders in de aanbestedingsdocumenten is vermeld). In deze brochure leest u hoe u het opstellen van een Social Return plan aanpakt.

De officiële naam van Social Return is Social Return on investment. Dit wordt ook wel afgekort als SROI. Voor de leesbaarheid gebruiken we in deze brochure vooral de term Social Return.

Social Return vraagt maatwerk. Het is belangrijk dat we inzicht hebben in elkaars wensen, mogelijkheden en beperkingen.

Het SROI-punt is het aanspreekpunt voor vragen en advies over Social Return SROI-punt@bergenopzoom.nl

Na de gunning

U bent als opdrachtnemer verantwoordelijk voor de uitvoering van Social Return. Binnen 10 dagen nadat de opdracht definitief aan u gegund is, neemt u contact op met het SROI-punt: SROI-punt@bergenopzoom.nl. U geeft hierbij aan de naam van de aanbesteding en de naam en contactgegevens van de Social Return-contactpersoon in uw organisatie.

Met de Social Return-adviseur bespreekt u de invulling en monitoring van uw Social Return-plan. Het SROI-punt moet uw plan goedkeuren. Samen met het projectteam van de gemeente Bergen op Zoom dat de opdracht heeft uitgezet, begeleidt het SROI-punt de uitvoering van het Social Return-plan.

Het Social Return-plan maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de opdracht en de overeenkomst.

In het Social Return-plan

De invulling van het Social Return-plan bespreekt u met de adviseur van het SROI-punt. De invulling van het plan is afhankelijk van de opdracht die u gaat uitvoeren.

In vrijwel ieder Social Return-plan neemt u de volgende onderdelen op:

- Welke kandidaten er in aanmerking komen voor Social Return.
  - Stem met het SROI-punt af of de door u opgegeven kandidaten onder Social Return vallen.
- Wie er verantwoordelijk is voor de werving en selectie van de kandidaten. U stelt profielen op voor de kandidaten. Op basis van deze profielen kan Het Werkcentrum Brabantse Wal kandidaten voor u selecteren. U kunt de

Voor wie doen we het?

Social Return richt zich op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Maar wie zijn dat ?

Dit zijn werkzoekenden en leerlingen die (aanvullende) begeleiding nodig hebben bij het vinden van een baan, stage- of leerwerkplek of werkervaringsplaats:

- Werkzoekenden die een uitkering ontvangen op grond van de Werkloosheidswet of Participatiewet en die langer dan een half jaar geen arbeid hebben verricht op basis van een arbeidsovereenkomst.
- Leerlingen van het praktijkonderwijs, het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs.
- Stagiaires die een HBO, MBO opleiding volgen.
- MBO leerlingen die een stageplaats (BOL-opleiding) of leerwerkbaan (BBL-opleiding) zoeken.
- Werkzoekenden met een arbeidshandicap én die vallen onder het doelgroepenregister (voorheen de Wet sociale werkvoorziening, een WIA- of Wajong-uitkering).
- Personen die beschut werk verrichten als bedoeld in de Participatiewet. Dit zijn personen die vanwege een lichamelijke of verstandelijke beperking meer begeleiding en aanpassing van de werkplek nodig hebben.

werving en selectie ook zelf uitvoeren.

- Welke contractvormen u de Social Return-kandidaten aanbiedt, o.a.:

- Tijdelijk contract
- BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg)
- BOL (Beroeps Opleidende Leerweg)
- Payrolling
- Uitzendbasis
- Detachering
- Stage

Voeg een kopie van de arbeids-, leerwerk-, stageovereenkomsten van de Social Return-kandidaten toe aan het Social Return-plan.

- Wat meetelt als Social Return.

- Begeleidingskosten, vervoer, opleiding/training van de kandidaten onder uw regie, mogen worden meegeteld als Social Return. Deze kosten moeten met bewijsstukken worden onderbouwd.
- De beloning van de kandidaten.
- Subsidies en dergelijke.
Soms komt u in aanmerking voor (loonkosten)subsidies of loondispensatie.

Maak hierover afspraken met het SROI-punt.

- Waar u Social Return uitvoert.

- Het heeft de voorkeur om Social Return in Bergen op Zoom uit te voeren.
- U kunt Social Return van meerdere, gelijktijdig lopende opdrachten, waarvan de gemeente Bergen op Zoom opdrachtgever is, combineren en Social Return-kandidaten in meerdere opdrachten laten werken.

- Wanneer u Social Return uitvoert.

- Uitgangspunt is dat u de Social Return-verplichting uitvoert tijdens de opdracht.
- Geef de 'inregelperiode' aan en wanneer daadwerkelijk wordt gestart met de uitvoering van Social Return.
- Niet altijd kunnen kandidaten per direct beginnen, bijvoorbeeld in verband met een opleiding voor de werkzaamheden. Maak met het SROI-punt afspraken over termijnen.

- De inzet van onderaannemers.

- Eventuele aanvulling van relevante onderwerpen voor de uitvoering van Social Return.

De Social Return-waarde

U bent als opdrachtnemer verantwoordelijk voor de inzet van Social Return-kandidaten.

Voor het berekenen van de Social Return-waarde hanteren we de volgende uitgangspunten:

- U kunt de daadwerkelijke loonkosten opgeven.
  - Schaal de Social Return-kandidaten in volgens de cao die voor uw bedrijf geldt.
  - Plaatst u Social Return-kandidaten bij andere werkgevers, schaal ze dan in volgens de cao van die werkgever.
  - Geef steeds een onderbouwing van de kosten.
- Geef bij stageplaatsen de stagevergoeding en de daadwerkelijke kosten voor begeleiding op inclusief onderbouwing.
- Voor een leer-werkbaan (BBL) is de Social Return-waarde het tarief of de loonkosten incl. onderbouwing.
- Een Social Return-kandidaat telt in totaal maximaal 2 aaneengesloten jaren mee vanaf de datum van de eerste plaatsing.
- De Social Return-waarde wordt berekend over de opdrachtwaarde incl. de onderhoudstermijn (indien van toepassing).
- Wijziging in het Social Return-plan worden ter goedkeuring voorgelegd aan het SROI-punt.

Als u de Social Return-verplichting niet nakomt, brengen we het niet-nagekomen gedeelte als korting in mindering op de totale opdrachtwaarde. Dit bedrag wordt alsnog ingezet voor het bemiddelen van mensen naar werk.

Werk en meer

Social Return is vooral bedoeld om mensen, die moeilijk aan het werk komen, aan werk te helpen. Maar er zijn ook andere vormen van Social Return mogelijk. Uw organisatie kan ook maatschappelijke activiteiten uitvoeren. Denk bij deze activiteiten aan het meewerken aan maatschappelijke initiatieven en de inzet van uw expertise op scholen of bij verenigingen. Andere voorbeelden zijn een maatschappelijke bedrijfsteambuildingsactiviteit (NL-doet), een financiële bijdrage aan projecten zoals Pompejus en Bergen op Schoon. Uw organisatie kan ook lid worden van Samen in de Regio. U kunt de volgende vergoedingen in rekening brengen voor deze activiteiten:

- Sollicitatietraining en cv
Per dagdeel (per trainer afhankelijk van groepsgrootte) € 500,00
- Deelname aan vacaturecafé/Participatiewet bijeenkomsten
Per uur (per deelnemer) € 100,00
- Bedrijfsbezoeken / rondleidingen
Per dagdeel € 1.000,00
- Groepstrainingen
Per dagdeel (per trainer afhankelijk van groepsgrootte) € 500,00
- Informatiebijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden
Per dagdeel (per trainer afhankelijk van groepsgrootte) € 500,00
- Begeleiden uitkeringsgerechtigden
Per uur (per begeleider) € 100,00
- Overige activiteiten
Overleg met het SROI-punt

Als u voor de invulling van Social Return de keuze maakt voor maatschappelijke activiteiten dan moeten het wel nieuwe en/of vernieuwende bedrijfsactiviteiten zijn.

Activiteiten die u als privépersoon uitvoert, tellen niet mee als Social Return.

De gemeente Bergen op Zoom streeft bij de invulling van Social Return naar samenwerking tussen de gecontracteerde partijen en haar samenwerkingspartners.

Kansen en mogelijkheden

Social Return gaat niet vanzelf, maar levert wel een aantal voordelen op. Voor u als bedrijf, voor de kandidaten die bij uw bedrijf gaan werken en voor de gemeente.

- Voor uw bedrijf
U geeft mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen op de, bij voorkeur, lokale/regionale arbeidsmarkt. Door het opdoen van werkervaring kunnen zij zich ontwikkelen tot gekwalificeerde werknemers. Voor uw bedrijf en andere bedrijven betekent dit meer mogelijkheden voor het kiezen van toekomstig vakbekwaam personeel. Als u mensen met een arbeidsbeperking in dienst neemt, geeft u invulling aan sociaal en duurzaam ondernemen. Social Return is MVO!
- Voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Kandidaten die via uw bedrijf aan de slag gaan doen werkervaring op en komen in een arbeidsritme. Dat is belangrijk voor mensen die nog op school zitten of daar net vanaf zijn, maar ook voor mensen die al langer zonder werk zijn. Social Return kan een opstap zijn voor een 'echte' baan bij uw bedrijf. De ervaring die de kandidaten opdoen, vergroot hun kans op de arbeidsmarkt.
- Voor de gemeente
De gemeente Bergen op Zoom, UWV, werkgevers en samenwerkingspartners zetten zich hard in om werkzoekenden aan het werk te helpen, van jong tot oud, met of zonder arbeidsbeperking. Met Social Return kunnen we hier gezamenlijk een bijdrage aan leveren.

Praktisch

U kunt Social Return op verschillende manieren invullen:

- U neemt een Social Return-kandidaat in dienst na de ingangsdatum van de overeenkomst. Deze kandidaat telt gedurende de opdracht mee voor Social Return.

Voorbeeld 1

- De opdracht duurt 7 maanden.
- Een maand na de startdatum van de opdracht neemt u een Social Return-kandidaat in dienst.

Social Return

Deze kandidaat telt de resterende opdrachtduur van 6 maanden (7 maanden – 1 maand) mee.

Voorbeeld 2

- De opdracht duurt 30 maanden.
- U neemt meteen bij de start van de opdracht een Social Return-kandidaat in dienst.

Social Return

Deze kandidaat telt 24 maanden mee.

- U hebt al een geschikte Social Return-kandidaat in dienst voor de ingangsdatum van de overeenkomst. Deze kandidaat telt mee als hij/zij bij indiensttreding voldeed aan de voorwaarden. De tijd dat deze kandidaat bij u in dienst is voor de ingangsdatum van de overeenkomst, gaat hier van af. U kunt deze kandidaat niet langer dan 12 maanden meetellen.

Voorbeeld 3

- De opdracht duurt 6 maanden.
- U hebt bij de start van de overeenkomst al 2 maanden een kandidaat in dienst.

Social Return

Deze persoon kan voor 4 maanden meetellen.

Voorbeeld 4

- De opdracht duurt 18 maanden.
- U hebt bij de start van de overeenkomst al 3 maanden een kandidaat in dienst.

Social Return

Deze persoon telt voor 9 maanden mee (maximaal 12 maanden – 3 maanden voor de overeenkomst).

- U voert tegelijkertijd twee of meerdere opdrachten uit voor de gemeente Bergen op Zoom.

Voorbeeld 5

- U mag één Social Return-kandidaat binnen deze verschillende opdrachten inzetten (switch).

Social Return

Het totale Social Return-resultaat moet minimaal de som zijn van de Social Return-waarde van de afzonderlijke opdrachten.

Voorbeeld 6

- Het positieve Social Return-eindresultaat van de ene opdracht mag het negatieve Social Return-eindresultaat van een andere opdracht compenseren. Voorwaarde is wel dat de opdrachten (nagenoeg) parallel lopen.

Social Return

Het totale Social Return-resultaat moet minimaal de som zijn van de Social Return-waarde van de afzonderlijke opdrachten.

Persoonsgegevens

Het uitwisselen van persoonsgegevens dient bij wet (Wpb) beveiligd plaats te vinden. Daarom is versleuteling noodzakelijk. U biedt de gemeente Bergen op Zoom alleen die persoonsgegevens aan die voor onze verwerking noodzakelijk zijn (niet meer!). De gegevens worden versleuteld met minimaal met AES-256 en aangeboden in een zip-bestand, voorzien van een sterk wachtwoord. Hiervoor gebruikt u bijvoorbeeld 7Zip of een vergelijkbare toepassing. Het zip-bestand mailt u naar: sroi-punt@bergenopzoom.nl. Het sterke wachtwoord stuurt u met een tekstbericht naar 06 53360432.

Onze samenwerkingspartners

- **Werkcentrum Brabantse Wal**
Het Werkcentrum Brabantse Wal begeleidt werknemers die hun baan dreigen te verliezen van werk naar werk en koppelt werkgevers die op zoek zijn naar nieuwe krachten aan werkzoekenden uit de regio. Het Werkcentrum werkt hiervoor samen met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS), Het WerkgeversServicepunt West Brabant (WSP), Leerwerkloket, onderwijsinstellingen, kenniscentra, uitzendbureaus en het bedrijfsleven in de regio. Het Werkcentrum is ook een actieve netwerkorganisatie en een adviesorgaan voor werkgevers die te maken krijgen met dreigende faillissementen, ontslagrondes en andere mobiliteitsvraagstukken (www.bergenopzoom.nl/Inwoners/Brabantse_Wal_Zorg_Jeugd_Werk/Werk).
- **Bouwmensen Zuid – West**
Bouwmensen Zuid – West is het (praktijk-)opleidingsinstituut voor West-Brabantse en Thoolse bouwbedrijven. De behoefte om te werken met goed opgeleid personeel was en is de drijfveer van Bouwmensen Zuid – West. Ze leiden ervaren en onervaren mensen op voor een uitdagende baan in de bouw- en infrasector. Je kunt hierbij denken aan scholing op het gebied van metselen, timmeren, stukadoors, stratenmaker, vakman grond-, water- en wegenbouw, tegelzetten en restauratiewerken (www.bouwmensenzuidwest.nl).
- **Stichting Samen in de Regio**
Stichting Samen in de Regio is in de regio een serieuze partner in maatschappelijk betrokken ondernemen en biedt daarvoor een platform in Bergen op Zoom en Steenbergen. Het groeiende netwerk van deze stichting bestaat uit bedrijven, verenigingen, stichtingen en (semi)-overheid. Ze vertegenwoordigt de meest uiteenlopende vakgebieden, maatschappelijke doelen en projecten en hebben één ding gemeen: Ze zien de waarde in van iets betekenen voor elkaar en voor de samenleving. De aangesloten partners helpen elkaar met gesloten beurzen en koppelen mensen en organisaties aan elkaar. Vanzelfsprekend leveren deze netwerken tevens andere contacten op, die commercieel dan wel organisatorisch interessant kunnen zijn. De meeste organisaties willen ook op MVO-gebied serieus genomen worden. Dat kost met een partnerschap bij Samen in de Regio weinig moeite. (www.sameninderegio.nl).
- **Stichting Samen Werken**
Samen Werken aan zelfredzaamheid voor een toekomst met perspectief! Daarvoor biedt deze Stichting, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, werk in maatschappelijke nuttige projecten die bijdragen aan de leefbaarheid op de Brabantse Wal (gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht). Trajectbegeleiders en werkleiders begeleiding de deelnemers. De trajectbegeleiders zijn regievoerder over de individuele trajecten. De werkleiders begeleiden de deelnemers bij het uitvoeren van hun werkzaamheden. Persoonlijke ontwikkeling binnen de mogelijkheden van de deelnemers staat altijd voorop (www.stichtingsamenwerken.nl).
- **Vakmasters**
Vakmasters is een flexorganisatie die is ontstaan uit de opleidingsorganisatie Bouwmensen Zuid West BV in Bergen op Zoom en uit Bouwopleiding Zeeland (BOZ) in Goes. (www.vakmasters.nl)

- **WVS**
WVS-groep is een leerwerkbedrijf, gevestigd in West Noord-Brabant. Als leerwerkbedrijf voor negen gemeenten ontwikkelen zij dagelijks arbeid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar zo regulier mogelijk werk. In dit proces biedt WVS voor ondernemers een breed en professioneel scala aan producten en diensten aan zoals individuele detachering, schoonmaak, zakelijke post, stratenmakers, groenvoorziening en co-packing zijn enkele voorbeelden van werkzaamheden. Op grond van een gemeenschappelijke regeling is in 1974 WVS-groep opgericht door 24 gemeenten (nu samengevoegd tot 9 gemeenten) met als taak de regie en uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening in West Brabant (www.wvsgroep.nl).
- **Flexpool Bouwmensen**
WSP Werkcentrum Brabantse Wal en Bouwmensen Zuidwest leveren samen een bijdrage aan de ontwikkeling van duurzame arbeid. Ze investeren in de Flexpool Bouwmensen om kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt vakgericht op te leiden richting infra, timmeren, metselen, stuken en schilderen. Hierdoor is het mogelijk om gericht, flexibel en efficiënt mensen in te zetten die bekend zijn met de gevraagde werkzaamheden. Na hun opleidingsperiode, krijgen de kandidaten een uitzendcontract aangeboden door Vakmasters.
Kandidaten mogen maximaal 2 jaar aaneengesloten deelnemen in de flexpool. Binnen deze periode moeten zij uitstromen naar regulier werk bij een werkgever.
Het SROI-punt brengt u, als het gaat om bouw- en infraopdrachten, met Bouwmensen in contact.

Toelichting op voorbeeldprojecten 'Pompejus' en 'Bergen op Schoon'

- **Pompejus**
Pompejus is een multifunctionele uitkijktoren op Fort de Roovere. Het is een uniek project waarbij leerlingen (Bouwmensen Zuid West en ROC) een kans krijgen om bouwervaring op te doen. Daarnaast worden er bij de bouw mensen ingezet met een afstand tot arbeidsmarkt die hiermee de eerste stappen zetten op de weg naar een baan. Zo biedt Pompejus hen zicht op uitzicht (www.pompejus.nl/doe-mee).
- **Bergen op Schoon**
Bergen op Zoom kent afspraken over de beeldkwaliteit waaraan de openbare ruimte moet voldoen. Deze beeldkwaliteit is ook van toepassing op het thema reiniging waaronder zwerfvuil valt. Om een extra impuls te geven aan de beeldkwaliteit reiniging is het project 'Bergen op Schoon' in het leven geroepen. Bij het project 'Bergen op Schoon' ruimen arbeidsparticipanten van de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) zwerfvuil op. Hiermee wordt werkervaring opgedaan. Na drie maanden vindt er een evaluatiegesprek plaats waarin onderzocht wordt of doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt of naar een leer- werkbedrijf mogelijk is.

Inmiddels stroomden de eerste arbeidsparticipanten vanuit het project Bergen op Schoon door. Deze arbeidsparticipanten gaan als leerling een opleiding volgen via TRI en krijgen vervolgens een dienstverband bij TRI. TRI groei in groen is een organisatie die BBL/BOL leerlingen ondersteunt in het volgen en behalen van hun opleiding. Tijdens de opleiding doen de leerlingen werkervaring op bij verschillende bedrijven zoals bijvoorbeeld een aannemingsbedrijf, een hoveniersbedrijf en de gemeente. Na een succesvolle afronding van het leertraject garandeert de TRI een arbeidscontract binnen hun eigen organisatie of op de reguliere arbeidsmarkt. De arbeidsparticipanten bij het project 'Bergen op Schoon' krijgen ook begeleiding tijdens het opdoen van hun werkervaring. Medewerkers van het WVS die opgeleid zijn om deze doelgroep te begeleiden verzorgen de begeleiding.

Op de website van Samen in de regio vindt u een 'marktplaats' met actuele vraag en aanbod (www.sameninderegio.nl/vraag-en-aanbod) waarvan u gebruikt kunt maken bij uw Social Return invulling. Bent u op zoek naar gerealiseerde Social Return-trajecten of -ervaringen van bedrijven in de gemeente Bergen op Zoom, kijk dan op de website van Samen in de Regio (www.sameninderegio.nl/matchverslagen).